

Poslovanje gospodarskih družb v obdobju 1994–2002

Leto	Gospodarske družbe		Zaposleni		Neto čisti dobiček (+) Neto čista izguba (-)
	Število	Verižni indeks	Število	Verižni indeks	Znesek v mio SIT
1994	30,941	-	475,120	-	- 36,467
1995	33,609	108.6	484,602	102.0	- 24,937
1996	35,786	106.5	467,238	96.4	- 60,417
1997	36,717	102.6	460,376	98.5	- 3,868
1998	37,585	102.4	459,094	99.7	36,536
1999	37,553	99.9	463,481	101.0	119,520
2000	37,695	100.4	468,677	101.1	117,521
2001	37,210	98.7	473,447	101.0	- 299,443
2002	38,051	102.3	469,166	99.1	215,498

Vir podatkov: APP – Statistični podatki iz bilance uspeha gospodarskih družb za leto 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000 in 2001; AJPES – Podatki iz izkaza poslovnega izida gospodarskih družb za leto 2002. Opomba: Brez podatkov bank in zavarovalnic, določenih skladov in pooblaščenih investicijskih družb, ki poslujejo po kontnem načrtu za banke, ter gospodarskih družb, ki so bile v stečajnem ali likvidacijskem postopku.

Gospodarske družbe od vključno leta 1994 dalje vodijo računovodske evidence v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD) in slovenskimi računovodskimi standardi (SRS).

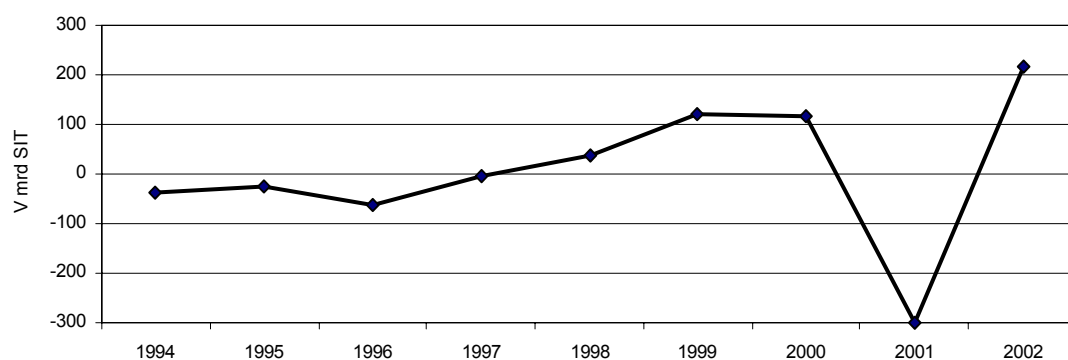
V obdobju 1994–2002 se je **število družb** vsako leto (razen v letih 1999 in 2001) povečalo, **število zaposlenih** pa (razen v letih 1995, 1999, 2000 in 2001) zmanjšalo. **Leta 2002** je bilo v primerjavi z letom 1995 (ko so bile družbe prvič razvrščene po Standardni klasifikaciji dejavnosti) 4,442 več družb (od tega 2,201 več v dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev, 1,127 v gradbeništvu in 775 v predelovalnih dejavnostih; največ jih je bilo še vedno v dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe, vendar kar za 1,450 manj kot leta 1995) in 15,436 manj zaposlenih. V predelovalnih dejavnostih, kjer je skoraj polovica vseh zaposlenih, jih je bilo celo 23,413 manj; več pa predvsem v dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev, in sicer 9,626 ter v gradbeništvu 4,627.

Poslovanje družb je postalo pozitivno v letu 1998 (čisti dobički so bili večji od čistih izgub) in bi bilo pozitivno tudi v letu 2001, če ne bi v 15-ih družbah iz premogovništva in elektrogospodarstva zaradi prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev nastala neto čista izguba v znesku 414,537 mio SIT (neto čisti dobiček vseh ostalih družb je namreč znašal 115,094 mio SIT – gl. EO 5/02:15). **V letu 2002** so morale družbe pri svojem poslovanju upoštevati **Zakon o spremembah in dopolnitvah ZGD** (Uradni list RS št. 45/01, 59/01, 50/02 in 93/02) ter **nove SRS** (Uradni list RS št. 107/01). Izkazale so neto čisti dobiček, ki je bil z zneskom 215,498 mio SIT (brez upoštevanja že omenjenih 15-ih družb iz premogovništva in elektrogospodarstva pa 208,760 mio SIT) največji v celotnem devetletnem obdobju.

K tako dobremu poslovnemu izidu za leto 2002 so v veliki meri prispevali novi SRS. Z njimi se je spremenila vsebina določenih bilančnih postavk, predvsem pa se je spremenilo njihovo vrednotenje z namenom, da bi dobili čim bolj realen prikaz poslovnega izida in bilančnega stanja družb. Z novimi SRS je bila odpravljena splošna revalorizacija (indeksacija) in uvedeno **prevrednotovanje**. Ločimo **splošno prevrednotovanje** (ki je posledica spremenjene kupne moči domačega denarja in se opravi samo pri kapitalu, če je nominalna rast tečaja evra v preteklem letu večja od 5.5%) in **posebno prevrednotovanje** (ki je posledica sprememb cen gospodarskih kategorij in se opravi pri sredstvih in obveznostih do virov sredstev zaradi njihove okrepitve ali oslavitve). Družbe so za leto 2002 izkazale boljši poslovni izid tudi zato, ker jim ni bilo treba opraviti splošnega prevrednotovanja kapitala (rast tečaja evra v preteklem letu je namreč znašala 4.7%).

Skoraj polovico vrednosti celotnega neto čistega dobička v letu 2002 so ustvarile družbe iz predelovalnih dejavnosti, 23.6% iz dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe ter 16.5% iz dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev.

Graf: Neto čisti dobiček/izguba gospodarskih družb v obdobju 1994–2002

Vir podatkov: APP, AJPES, preračuni UMAR.